

กฎหมาย ข้อบังคับ

ระเบียบ

ที่เกี่ยวข้องหน้าที่ของ

คณะกรรมการอำนวยการ

คณะกรรมการเงินกู้(2)

โดย นายปราโมทย์ สรวมนาม

พระราชบัญญัติสหกรณ์ มาตรา 51

มาตรา 51 ให้คณะกรรมการดำเนินการ
สหกรณ์เป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทน
สหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก
เพื่อการนี้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะ
มอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน
หรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้

มาตรา 51/1 ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือ
ผู้จัดการ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย
วัตถุประสงค์ ขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึง
ดำเนินการได้ของสหกรณ์ ข้อบังคับของสหกรณ์ และ
มติที่ประชุมใหญ่ ทั้งนี้ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและ
ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก

มาตรา 51/2 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการ ต้องรับผิดชอบร่วมกันในความเสียหายต่อสหกรณ์ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

(2) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

(3) ดำเนินกิจการนอกขอบวัตถุประสงค์ หรือขอบเขตแห่งการดำเนินงานที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์

มาตรา 51/2 ต่อ

เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ผู้ใดมีส่วนร่วมในการกระทำของ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการ อัน เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ผู้ นั้นต้องรับผิดชอบร่วมกันกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการ ในความเสียหายต่อสหกรณ์

มาตรา 51/3 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ
หรือผู้จัดการ ไม่ต้องรับผิดชอบตามมาตรา 51/2 ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ร่วมกระทำการอันเป็นเหตุให้เกิด
ความเสียหายแก่สหกรณ์

(2) ได้คัดค้านในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
โดยปรากฏในรายงานการประชุมหรือได้ทำคำคัดค้านเป็น
หนังสือยื่นต่อประธานที่ประชุมภายในสามวันนับแต่สิ้นสุดการ
ประชุม

พระราชบัญญัติสหกรณ์ มาตรา 20

มาตรา 20 ถ้าที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์ ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย
ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบหรือคำสั่งของ
นายทะเบียน **สหกรณ์** ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรอง
นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งยับยั้งหรือเพิกถอนมติ
นั้นได้

มาตรา 812 (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)

ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นอย่างใดๆ เพราะความ
ประมาทเลินเล่อของตัวแทนก็ดี เพราะไม่ทำการเป็น
ตัวแทนก็ดี หรือเพราะทำการโดยปราศจากอำนาจ
หรือนอกเหนืออำนาจก็ดี ท่านว่าตัวแทนจะต้องรับผิดชอบ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 820

มาตรา 820 ตัวการย่อมมีความผูกพันต่อ
บุคคลภายนอก ในกิจการทั้งหลายที่ตัวแทนหรือ
ตัวแทนช่วงได้กระทำไปในขอบอำนาจแห่งฐาน
ตัวแทน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1167

มาตรา 1167 ความเกี่ยวพันกันใน
ระหว่างกรรมการและบริษัทและ
บุคคลภายนอกนั้น ท่านให้บังคับตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ว่าด้วยตัวแทน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1168

มาตรา 1168 ในอันที่จะประกอบกิจการของบริษัทนั้น
กรรมการต้องใช้ความเอื้อเฟื้อ สอดส่องอย่างบุคคลค้าขาย
ผู้ประกอบด้วยความระมัดระวัง

ว่าโดยเฉพาะกรรมการต้องรับผิดชอบร่วมกันใน
ประการต่างๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้คือ

.....

บทบัญญัติดังกล่าวข้างบนนี้ ให้ใช้บังคับตลอดถึง
บุคคล ซึ่งเป็นตัวแทนกรรมการด้วย

ความรับผิดในฐานะผู้บริหารนิติบุคคลตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 76 วรรคหนึ่ง

ถ้าการกระทำตามหน้าที่ของผู้แทนนิติบุคคล
หรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคล เป็นเหตุให้
เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น นิติบุคคลนั้นต้อง
รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหาย
นั้น แต่ไม่สูญเสียสิทธิที่จะไปเบี้ยเอาแก่ผู้ก่อความ

เสียหาย

มาตรา 76 วรรคสอง

ถ้าความเสียหายแก่บุคคลอื่นเกิดจากการกระทำ
ที่ไม่อยู่ในขอบวัตถุประสงค์ หรืออำนาจหน้าที่ของ
นิติบุคคล บรรดาบุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งที่ได้
เห็นชอบให้กระทำการนั้น หรือได้เป็นผู้กระทำการ
ดังกล่าว ต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้สินไหมทดแทน
แก่ผู้ได้รับความเสียหายนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 2191/2541

ธนาคารสยาม จำกัด โจทก์

นาย.....กับพวก จำเลย

จำเลยที่ 1, 3 เป็นกรรมการผู้จัดการ

จำเลยที่ 2, 5, 6, 7 เป็นกรรมการ

จำเลยที่ 4 เป็นผู้จัดการฝ่ายอาวุโส

ในระหว่างดำรงตำแหน่ง จำเลยปล่อยเงินกู้และการ
ค้ำประกันไม่เป็นไปตามระเบียบ เมื่อเจ้าหน้าที่รายงานก็มีได้สั่ง
การใดๆ โจทก์ก็ได้รับความเสียหาย.....พิพากษาให้

จำเลยที่ 1, 3, 4 ใช้เงิน 986.23 ล้านบาท

จำเลยที่ 2 ใช้เงิน 515.43 ล้านบาท

จำเลยที่ 5 ใช้เงิน 332.15 ล้านบาท

จำเลยที่ 6 ใช้เงิน 444.58 ล้านบาท

จำเลยที่ 7 ใช้เงิน 587.81 ล้านบาท

(สนใจดูรายละเอียดในคำพิพากษา)

คำพิพากษาฎีกาที่ 1354/2508

กรรมการสหกรณ์ลงมติให้ทำการ

นอกขอบวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ กรรมการ

ต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัว

มาตรา 420 (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)

ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่น

โดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี ร่างกายก็ดี

อนามย์ก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี

ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

เพื่อการนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 12/2534

จำเลยเป็นเลขานุการคณะกรรมการดำเนินการของ สหกรณ์โจทก์ จำเลยได้รับเงินกู้ของ ต.และ พ. ไปจากโจทก์ โดยไม่มีหนังสือมอบอำนาจให้จำเลยรับเงินกู้แทน เงิน ดังกล่าวจึงเป็นของโจทก์อยู่ จำเลยมีหน้าที่ต้องนำเงินกู้ไป มอบให้แก่ผู้กู้ตามหน้าที่และข้อบังคับของโจทก์ การที่จำเลย มอบเงินกู้ให้ผู้อื่นรับไปมอบให้ผู้กู้ เมื่อผู้กู้ไม่ได้รับเงินกู้ดังนี้ จำเลยกระทำโดยประมาทปราศจากความระมัดระวังเป็นการ ละเมิดต่อโจทก์

คำพิพากษาฎีกาที่ 2158/2531 จำเลยเป็นผู้จัดการ
สหกรณ์ออมทรัพย์ เก็บรักษาเงินสดไว้เกินกว่าที่ระเบียบ
กำหนด ไม่นำส่งเงินฝากธนาคาร และไม่ทำบันทึกเสนอ
ประธานหรือรองประธานทราบ และให้รับนำส่งฝากวันแรก
ที่เปิดทำการ และยังได้เก็บกุญแจตู้নিরภัยไว้ในโต๊ะทำงานซึ่ง
ห่างจากตู้নিরภัยประมาณ 1 เมตร ถือว่าเป็นการประมาท
เดินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อคนร้ายงัดโต๊ะทำงานได้กุญแจไปไข
ตู้নিরภัยเอาเงินไปถือว่าจำเลยทำละเมิด

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการอำนวยการตามข้อบังคับ

- ดำเนินกิจการแทนคณะกรรมการดำเนินการตามที่
ได้รับมอบหมาย
- พิจารณาการรับและการออกจากสมาชิก
- ควบคุมเรื่องการเงิน
- ควบคุมการจัดทำบัญชี ทะเบียน ต่างๆ
- ควบคุมการจัดทำงบการเงิน

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการอำนวยการตามข้อบังคับ (ต่อ)

- พิจารณาการจัดสรรกำไรสุทธิเสนอคณะกรรมการดำเนินการ
- ควบคุมดูแลการจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ
- เสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงาน
- พิจารณาเรื่องการจัดทำแผนงานและงบประมาณ
- ทำนิติกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
และแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

พ.ศ. 2559

การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.2559

- กำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยง แนวปฏิบัติ หรือมาตรการอื่นใด เพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

- ตรวจสอบรายชื่อลูกค้ากับรายชื่อบุคคลที่กำหนด
- ระวังการดำเนินการกับสินทรัพย์ของบุคคลที่ถูกกำหนด
- แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับให้สำนักงาน ปปง.

ทราบ

- แจ้งให้สำนักงาน ปปง. ทราบถึง
 - ผู้ที่เป็น / เคยเป็นลูกค้าที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด
 - ผู้มี / เคยมีธุรกรรมกับบุคคลที่ถูกกำหนด

บทกำหนดโทษ

มาตรา 62

- ไม่รายงานการทำธุรกรรม (มาตรา 13, 14 และ 16)
- ไม่จัดให้ลูกค้าแสดงตนก่อนทำธุรกรรม (มาตรา 20)
- ไม่กำหนดนโยบายการรับลูกค้า, การบริหารความเสี่ยง ฯ, ตรวจสอบ ข้อเท็จจริงลูกค้า ฯลฯ

(มาตรา 20/1)

มาตรา 62 (ต่อ)

- ไม่บันทึกข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกรรมตามมาตรา 13 (มาตรา 21)
- กรณีไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าได้ (มาตรา 21/2 วรรคหนึ่ง)
- ไม่เก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงตนและบันทึกข้อเท็จจริง (มาตรา 22)

มาตรา 62 (ต่อ)

- ไม่เก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของลูกค้าให้ครบเวลา 10 ปี (มาตรา 22/1)
- ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งยับยั้งการทำธุรกรรม (มาตรา 35 และ มาตรา 36)
- ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละ หนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา 62 (ต่อ)

- ผู้มีหน้าที่รายงานไม่จัดให้บุคคลที่ผ่านการอบรมด้าน AML/CFT จากสำนักงาน ปปง. ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงาน การจัดให้ลูกค้าแสดงตน การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (มาตรา 21/3)
 - ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าแสนบาท

มาตรา 63

- รายงานการทำธุรกรรมอันเป็นเท็จ หรือปกปิดความจริง ที่ต้องแจ้ง (มาตรา 13 มาตรา 14 และมาตรา 16)
- จัดทำบันทึกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับธุรกรรมให้ลูกค้าเอง กรณีลูกค้าปฏิเสธที่จะทำบันทึกข้อเท็จจริง อันเป็นเท็จ หรือปกปิดที่ ต้องแจ้ง (มาตรา 21 วรรคสอง)

มาตรา 63 (ต่อ)

- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ทำไมสหกรณ์จึงเป็นเช่นนี้

- จ่ายเงินปันผลไม่เท่ากัน
- จ่ายเงินเฉลี่ยคืนไม่เท่ากัน
- มีสวัสดิการไม่เหมือนกัน

สิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่าง

- จำนวนเงินทุน
- โครงสร้างของเงินทุน
- ดอกเบี้ยเงินกู้

สหกรณ์แห่งหนึ่งจ่ายเงินปัน
ผลร้อยละ 6 ให้ดอกเบียเงินฝาก
ร้อยละ 4 คิดดอกเบียเงินกู้ ร้อยละ 6
กู้เงินจากธนาคารมา ร้อยละ 5 และ
มีทุนสำรองของสหกรณ์อื่นส่วน
หนึ่ง ลักษณะส่วนต่างเป็นอย่างไร

รายการ	ต้นทุน	ดอกเบี่ยเงินกู้	ส่วนต่าง
หุ้น	6	6	0
เงินฝาก	3	6	3
เงินกู้	4	6	2
ทุน สำรอง	0	6	6

- สหกรณ์ให้สวัสดิการสมาชิกได้
อย่างไร

- เงินสำหรับให้สวัสดิการมาจากไหน

- สวัสดิการมีมากน้อย เกิดจากอะไร

- สหกรณ์ให้สวัสดิการแก่สมาชิกได้ เพราะมีกำไรสุทธิมากพอในการจัดสรรเป็นกองทุนสวัสดิการต่างๆ
- สวัสดิการมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับกำลังเงินของกองทุนนั้นๆ

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการเงินกู้

- ตรวจสอบ การให้เงินกู้ให้เป็นไปตามความมุ่งหมาย
- ตรวจสอบเงินกู้ให้มีหลักประกันและให้ผู้กู้แก้ไข
หลักประกันที่บกพร่อง
- ดูแลติดตามการชำระหนี้
- พิจารณาการขอผ่อนผันการชำระหนี้เสนอกคณะกรรมการ
ดำเนินการ
- การบอกกล่าวผู้ค้ำประกันเมื่อผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้

ข้อบังคับของสหกรณ์

กำหนดเรื่องการให้เงินกู้ไว้อย่างไร

ข้อ... ความมุ่งหมายแห่งเงินกู้

เงินกู้ซึ่งให้สมาชิกไม่ว่าประเภทใดๆ
จะให้ได้แต่เฉพาะเพื่อการอันจำเป็นหรือมี
ประโยชน์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการ
เห็นสมควร

ให้คณะกรรมการดำเนินการ
สอดคล้อง และควบคุมการใช้เงินกู้ของ
สมาชิกให้ตรงตามความมุ่งหมายที่ให้
เงินกู้

การวินิจฉัยตามข้อบังคับ

- ✓ ให้กู้แต่เฉพาะเพื่อการอันจำเป็น
- ✓ ให้กู้เพื่อการอันเป็นประโยชน์

การวินิจฉัยตามระเบียบ

- การคำนวณเงินกู้
- จำนวนเงินกู้สูงสุด
- การคำนวณประกัน
- ระยะเวลาการชำระหนี้
- เงินได้คงเหลือ
- การจ่ายเงินกู้

หลักทั่วไปในการให้เงินกู้

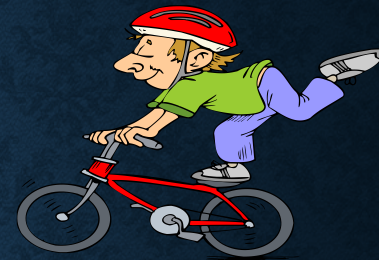
- ความจำเป็นในการขอกู้
- ความสามารถในการชำระหนี้
- พฤติกรรมของผู้ขอกู้
- ความมั่นคงของหลักประกัน
- ระยะเวลาในการชำระหนี้

ความเชื่อของผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์

- ➔ ไม่ต้องกลัวหนี้เสียเพราะหักเงิน ณ ที่จ่าย
- ➔ สหกรณ์ต้องช่วยสมาชิก
- ➔ ต้องให้สมาชิกได้กู้เงินมากขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหนี้สิน
- ➔ สหกรณ์มีเงินมากต้องให้สมาชิกกู้เงินมากขึ้นปล่อยให้เงินเหลืออาจขาดทุน

การป้องกันความเสี่ยง

หลักการบริหารการเงินของ GNEEN

“การอ่านหนังสือต้องอ่านจากหน้าแรก

ไปหน้าสุดท้าย แต่การบริหารการเงินต้องคิดจาก

ผลที่จะเกิดขึ้นในขั้นสุดท้ายก่อนการจ่ายเงิน”

สมาชิกไม่มีสิทธิกู้เงินและถอนเงินฝาก
เมื่อถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดี
ล้มละลาย

มาตรา 24 เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้
แล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้กระทำการใดๆ ที่เกี่ยวกับ
ทรัพย์สิน หรือกิจการของตน เว้นแต่จะได้
กระทำตามคำสั่ง หรือความเห็นชอบของศาล
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือที่ประชุม
เจ้าหนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8080/2538

มูลหนี้ตามเช็คพินาทเกิดขึ้นหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์
ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดแล้ว จึงไม่อยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติ
ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 91 แต่เป็นเรื่องที่จำเลยกระทำการ
ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 24 โดยการ
ออกเช็คพินาทชำระหนี้แก่โจทก์ร่วม มูลแห่งหนี้ตามเช็คพินาท
จึงเป็นโมฆะ โจทก์ร่วมไม่มีสิทธินำเช็คพินาทไปยื่น เพื่อให้
ธนาคารใช้เงินโดย ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อธนาคารปฏิเสธการ
จ่ายเงิน โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิด
ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค
พ.ศ.2534 โจทก์ร่วมจึงไม่เป็นผู้เสียหาย ไม่มีอำนาจร้องทุกข์

เรื่องของนกยูงและการค้าประกัน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653 (วรรคหนึ่ง)

การกู้ยืมเงินเกินกว่าสองพันบาทขึ้นไป ถ้ามิได้มี
หลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลง
ลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับ
คดีหาได้ไม่

การนำสืบการใช้เงิน.....

คำพิพากษาฎีกาที่ 368/2506 โจทก์เป็นครู ฟ้องเจ้าของ
โรงเรียนว่ากู้เงินจากโจทก์ไปใช้ในกิจการของโรงเรียน ขณะที่กู้
ไม่ได้ทำหลักฐานไว้ แต่ปรากฏว่าในรายงานการประชุมครู ซึ่ง
กระทำขึ้นภายหลังว่าโรงเรียนของจำเลยเป็นหนี้โจทก์อยู่
20,000 บาท เงินที่เหลือจากการจ่ายเงินเดือนครูต้องพิจารณาใช้
หนี้โจทก์เป็นรายแรก รายงานการประชุมนี้จำเลยผู้เป็นเจ้าของ
โรงเรียนเป็นประธานการประชุมและได้ลงลายมือชื่อของตนไว้
จึงใช้ยืนยันจำเลยได้ รายงานการประชุมไม่ใช่สัญญากู้ยืมเป็นเพียง
หลักฐานเป็นหนังสือ แม้ไม่ได้ปิดอากรแสตมป์ตามประมวล
กฎหมายรัษฎากรก็รับฟังเป็นพยานได้

คำพิพากษาศฎีกาที่ 326/2507 ผู้กู้ได้ขอกู้เงินเพิ่มขึ้น

แต่มีได้ทำหลักฐานกู้ยืมใหม่ เพียงแต่ผู้กู้และผู้ให้กู้ให้
ผู้ใหญ่บ้านผู้เขียนสัญญาฉบับเดิม แก่ใจสัญญาฉบับ
เดิมโดยขีดฆ่าจำนวนเงินกู้เดิมออกแล้วเขียนจำนวน
เงินกู้ใหม่โดยรวมเงินกู้เดิมและเงินที่ ขอกู้เพิ่ม
รวมกัน แต่ผู้กู้มิได้ลงลายมือชื่อที่แก้ไขนั้นด้วย ผู้กู้
หาต้องรับผิดชอบในการกู้ยืมครั้งหลังนั้นไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ 3003/2538 รายงาน
ประจำวันเกี่ยวกับคดีที่เปรียบเทียบปรับจำเลย
ในข้อหาทำร้ายโจทก์ซึ่งมีข้อความว่า จำเลยได้
ขอยืมเงินของโจทก์และสัญญาจะชดใช้เงินคืน
ทั้งได้ลงลายมือชื่อไว้ด้วยถือว่าเป็นหลักฐาน
แห่งการกู้ยืมเงินใช้ฟ้องร้องคดีได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 680

อันว่าสัญญาค้ำประกัน คือสัญญาซึ่ง
บุคคลภายนอกคนหนึ่งเรียกผู้ค้ำประกัน ผู้ก้ำ
พัน
ตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่งเพื่อชำระหนี้ ในเมื่อลูกหนี้
ไม่ชำระหนี้นั้น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 680 (ต่อ)

อนึ่งสัญญาค้ำประกันนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็น
หนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำ
ประกันเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับ
คดีหาได้ไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ 9742/2539 สัญญาคำ

ประกันต้องการเพียงหลักฐานเป็นหนังสือ ที่ผู้
คำประกันลงลายมือชื่อฝ่ายเดียวก็ใช้บังคับได้
เจ้าหน้าที่หรือโจทก์หาต้องลงลายมือชื่อด้วยไม่
จำเลยที่ 2 ทำสัญญาคำประกันไว้แก่โจทก์หรือ
และลงลายมือชื่อไว้แล้ว จึงมีผลใช้บังคับได้

ตามกฎหมาย

สัญญาหรือหนังสือที่คู่สมรสไม่ลงนาม
สมบูรณ์หรือไม่

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1476

สามีและภริยาต้องจัดการสินสมรสร่วมกัน หรือ
ได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ขาย แลกเปลี่ยน ขายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลด
 จำนอง หรือโอนสิทธิจำนอง ซ้ออสังหาริมทรัพย์หรือ
 ส้งหาริมทรัพย์ ซึ่งอาจจำนองได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1476 (ต่อ)

- (2) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุดสิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติดพันในสังหาริมทรัพย์
- (3) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์เกินสามปี
- (4) ให้กู้ยืมเงิน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1476 (ต่อ)

(5) ให้โดยเสนาห์ เว้นแต่การให้ที่พอควรแก่
ฐานะานุรูปของครอบครัว เพื่อการกุศล เพื่อการ
สังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา

(6) ประนีประนอมยอมความ

(7) มอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1476 (ต่อ)

(8) นำทรัพย์สินไปเป็นประกันหรือ

หลักประกันต่อเจ้าพนักงานหรือศาล

การจัดการสินสมรสนอกจากกรณีที่บัญญัติไว้

ในวรรคหนึ่ง สามีหรือภริยาจัดการได้โดยมิต้อง

ได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง

เมื่อผู้กู้ได้ลงนามในสัญญากู้ถูกต้องแล้ว
สัญญาฉบับนั้นย่อมสมบูรณ์ แม้คู่สมรสมิได้ลง
นามยินยอม หรือผู้กู้ปลอมลายมือชื่อคู่สมรส

กรณีคู่สมรสไม่ลงลายมือชื่อยินยอม จะมีผล
เมื่อมีการบังคับคดีเอาที่ดินสมรสคู่สมรส
อาจขอแก้ส่วนของตนได้ แต่สหกรณ์อาจยก
ข้อต่อสู้จากวัตถุประสงค์หรือเหตุผลหรือ
ความจำเป็นในการขอกู้ขึ้นต่อสู้คู่สมรสได้

ฎีกา 7631/52 “สามีจำเลยทำสัญญากู้ยืมเงินโดยมี จำเลย
ซึ่งเป็นภริยาลงลายมือชื่อเป็นพยานในสัญญา จึงถือได้
ว่าจำเลยให้สัตยาบันในการทำสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าว
หนี้กู้ยืมเงินจึงเป็นหนี้ร่วมของสามีจำเลยและจำเลย

โจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ ย่อมมีสิทธิฟ้องลูกหนี้ทุกคน
พร้อมกันหรือจะฟ้องลูกหนี้ที่ละคนจนกว่าจะทำได้ได้รับ
ชำระหนี้ครบถ้วนก็ได้ตาม มาตรา 291

ฎีกา 3425/45 “การที่คู่สมรสลงชื่อเป็นพยานและผู้ให้ความ
ยินยอมในฐานะภริยาที่ชอบด้วย กม. ของผู้ค้าประกันหนึ่งของ
บริษัท ส. แม้ ผู้ค้าประกันจะมีได้มีส่วนรับเงินไปใช้ก็ตาม

หนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นจากการที่ สามีก่อขึ้นใน
ระหว่างสมรสเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว โดย ภริยาได้ให้
สัตยาบันแล้ว จึงเป็นหนี้ร่วม ตาม ม.1490(4) คู่สมรสจึงต้อง
ร่วมรับผิดชอบกับผู้ค้าประกัน ชำระหนี้ให้แก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8820/2562 (ประชุมใหญ่)

การที่คู่สมรสฝ่ายหนึ่งทำหนังสือให้ความยินยอมในการ
ทำนิติกรรมของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง ศาลฎีกาโดยที่ประชุม
ใหญ่เห็นว่า การทำสัญญาค้ำประกันของคู่สมรสฝ่ายหนึ่ง
ไม่ใช่นิติกรรมที่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมคู่สมรสอีกฝ่าย
หนึ่ง เมื่อคู่สมรสฝ่ายหนึ่งให้ความยินยอมไว้เป็นการทั่วไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8820/2562 (ประชุมใหญ่)(ต่อ)

จึงเป็นการแสดงเจตนารับรู้และไม่คัดค้าน ไม่ใช่เป็นการให้
สัตยาบันแก่คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ มาตรา 1490(4) ดังนั้นคู่สมรสที่ทำหนังสือให้
ความยินยอมในการทำนิติกรรม จึงไม่ต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้
ร่วม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1268/2555

คำประกันเป็นสัญญาที่ผู้ค้ำประกันยอมผูกพันตนต่อ
เจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันหา
ได้มีหนี้ที่จะต้องปฏิบัติต่อเจ้าหนี้โดยอาศัยความสามารถหรือ
คุณสมบัติบางอย่างซึ่งต้องกระทำเป็นการเฉพาะตัวไม่ ผู้ค้ำ
ประกันมีความผูกพันต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่
ชำระหนี้อันเป็นความผูกพันในทางทรัพย์สินเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1268/2555 (ต่อ)

ด้วยเหตุนี้เมื่อ พ. ทำสัญญาจำนองการชำระหนี้เงินกู้ของ
จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นหนี้อันสมบูรณ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 681 วรรค
หนึ่ง แม้ขณะที่ พ. ถึงแก่ความตาย จำเลยที่ 1 ผู้กู้ยังไม่ผิด
สัญญาหรือผิดนัดก็ตาม สัญญาจำนองก็หาได้ระงับไปเพราะ
ความตายของ พ. ไม่ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ ตาม
สัญญาจำนองที่ พ. ทำกับโจทก์จึงเป็นมรดกตกทอดแก่
ทายาทตาม ป.พ.พ. มาตรา 1599 และมาตรา 1600

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1490

หนี้ที่สามมีภริยาเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้น
ให้รวมถึงหนี้ที่สามหรือภริยาก่อให้เกิดขึ้น
ในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1490 (ต่อ)

(1) หน้าที่เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือนและจัดหา
สิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดูตลอด
ถึงการรักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัวและ
การศึกษาของบุตรตามสมควรแก่โอกาส

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1490 (ต่อ)

(2) หนี้ที่เกี่ยวข้อกับสินสมรส

(3) หนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งสามีภริยาทำ
ด้วยกัน

(4) หนี้ที่สามีหรือภริยาก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตน
ฝ่ายเดียวแต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1599

เมื่อบุคคลใดตาย มรดกของบุคคลนั้นตกทอด

แก่ทายาท

ทายาทอาจเสียไปซึ่งสิทธิในมรดกได้แต่โดย

บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมาย

อื่น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1600

ภายใต้บังคับของบทบัญญัติแห่งประมวล
กฎหมายนี้ กองมรดกของผู้ตายได้แก่ทรัพย์สินทุก
ชนิดของผู้ตาย ตลอดทั้งสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบ
ต่าง ๆ เว้นแต่ตามกฎหมายหรือว่าโดยสภาพแล้ว
เป็นการเฉพาะตัวของผู้ตายโดยแท้

ผู้ค้าประกันจะบอกเลิกการค้าประกัน
หลังจากเข้าทำการค้าประกันไปแล้ว
ได้หรือไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ 1339/2516

จำเลยที่ 2 เข้าคำประกัน การเบิกเงินเกิน
บัญชี ตามบัญชีกระแสรายวันเลขที่ดังกล่าว
โดยที่จำเลยที่ 1 ได้เบิกเงินเกินบัญชีอยู่ก่อนแล้ว
จึงเป็นการคำประกันหนี้ที่มีอยู่แล้ว
และหนี้ที่จะเกิดขึ้นใหม่

คำพิพากษาฎีกาที่ 1753/2518

ผู้ค้าประกันแจ้งให้เจ้าหน้าที่ฟ้องดูหมิ่น

ใน 7 วัน เจ้าหน้าที่ไม่ฟ้องตามกำหนด

ไม่เป็นเหตุให้การค้าประกันระงับ

คำพิพากษาฎีกาที่ 5776/2541

การที่จำเลยที่ 2 มีหนังสือบอกเลิกการค้า
ประกันไปยังโจทก์ โจทก์ได้รับแล้วมิได้โต้แย้ง
คัดค้าน ไม่เป็นเหตุให้จำเลยที่ 2 หลุดพ้นจาก
การค้าประกัน เมื่อหนังสือการค้าประกันยังไม่ได้รับ
ชำระ

คำพิพากษาที่ 3021/2536 การที่ผู้คำประกันชำระหนี้
ให้แก่เจ้าหนี้ ซึ่งทำให้อายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษ
แก่ผู้คำประกันนั้น ไม่มีกฎหมายใดบัญญัติไว้ว่าให้มีผล
ไปถึงลูกหนี้ด้วย แม้จำเลยในฐานะลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ
ร่วมกับผู้คำประกัน กำหนดอายุความของลูกหนี้แต่ละ
คนเป็นไปเพื่อคุณและโทษเฉพาะแต่ลูกหนี้คนนั้นเท่านั้น
ตาม ป.พ.พ. มาตรา 295 การที่ผู้คำประกันผ่อนชำระหนี้
ให้แก่โจทก์ จึงไม่ทำให้อายุความโจทก์จะเรียกร้องเอา
จากจำเลยสะดุดหยุดลงด้วย

หนังสือคู่มือหรือหนังสือคำประกันที่
กำหนดให้ผู้คำประกันต้องรับผิดชอบ
ร่วมกับผู้กู้ ในฐานะลูกหนี้ร่วม
ตกเป็นโมฆะ

มาตรา 681/1 (วรรคหนึ่ง)

ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้าประกัน
ต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วม
หรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลง
นั้นเป็นโมฆะ

มาตรา 681/1 (วรรคสอง)

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีผู้ค้า
ประกันซึ่งเป็นนิติบุคคลและยินยอมเข้าผูกพัน
ตนเพื่อรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็น
ลูกหนี้ร่วมในกรณีเช่นนั้นผู้ค้าประกันซึ่งเป็นนิติ
บุคคลนั้นย่อมไม่มีสิทธิดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา

688 มาตรา 689 และมาตรา 690

ในสวนของผู้ค้าประกัน

ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบร่วมกัน

ดังเช่นลูกหน้ร่วม

- ❗ สหกรณ์เรียกเก็บหนี้จากผู้ค้าประกันทุกคนได้
- ❗ สหกรณ์จะเรียกเก็บหนี้จากผู้ค้าประกันคนใดคนหนึ่งจนหมดก็ได้

สิทธิของสหกรณ์ตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ มาตรา 682 วรรคสอง

ถ้าบุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้
ค้ำประกันในหนี้รายเดียวกันไซ้
ท่านว่าผู้ค้ำประกันเหล่านั้นมีความ
รับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกันแม้ถึงว่าจะ
มิได้เข้ารับค้ำประกันร่วมกัน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 291

“ ถ้าบุคคลหลายคนจะต้องทำการชำระหนี้ โดยทำนองซึ่งแต่ละคนจำต้องชำระหนี้สิ้นเชิงไשר แม้ถึงว่าเจ้าหนี้ชอบที่จะได้รับชำระหนี้สิ้นเชิงได้ แต่เพียงครั้งเดียว(กล่าวคือลูกหนี้ร่วมกัน) ก็ดีเจ้าหนี้ จะเรียกชำระหนี้จากลูกหนี้แต่คนใดคนหนึ่งสิ้นเชิง หรือแต่โดยส่วนก็ได้ตามแต่จะเลือก แต่ลูกหนี้ทั้งปวง ก็ยังคงต้องผูกพันอยู่ทั่วทุกคนจนกว่าหนี้นั้นจะได้ชำระ เสร็จสิ้นเชิง”

หน้าที่ของเจ้าหน้าที่

มาตรา 686 (วรรคหนึ่ง)

เมื่อถูกหนีผิดนัด ให้เจ้าหนีมีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ถูกลูกหนีผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนีจะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ

มาตรา 686 (วรรคสอง)

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่สอบสวนกล่าว
ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้คำ
ประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ และ
ค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอัน
เป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น บรรดาที่เกิดขึ้น
ภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 686 (วรรคสาม)

เมื่อเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ หรือ ผู้ค้ำประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ค้ำประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับ เจ้าหนี้ก่อนการผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่ ตนต้องรับผิดชอบก็ได้ และให้นำความในมาตรา 701 วรรคสองมาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อที่สหกรณ์ต้องระมัดระวัง

- เมื่อผู้ถูกผิดนัดชำระหนี้สหกรณ์ต้องมีหนังสือบอกกล่าวผู้ค้ำประกันภายใน 60 วัน
- จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนผู้ค้ำประกันได้รับหนังสือบอกกล่าวมิได้
- ผู้ค้ำประกันสามารถชำระหนี้ได้ถ้าหนี้ถึงกำหนดชำระ
- การไม่บอกกล่าวหรือบอกกล่าวผู้ค้ำประกันเกินกว่า 60 วันผู้ค้ำประกันไม่ต้องรับผิดชอบในดอกเบี้ยค่าสินไหมและค่าภาระผูกพันต่างๆที่เกิดขึ้นหลังจาก 60 วัน

คำพิพากษาศาลจังหวัดมหาสารคาม คดีดำที่ ผม.6308/2559

คดีแดงที่ ผม.8153/2559 วันที่ 23 ธันวาคม 2559

เมื่อจำเลยที่ 2 ยังไม่ได้รับหนังสือบอกกล่าว โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยที่ 2 ชำระหนี้ ส่วนจำเลยที่ 3 โจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวแก่จำเลยที่ 3 เกินกว่า 60 วัน จำเลยที่ 3 จึงหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนตลอดจนค่าฤชาธรรมเนียมอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น

คำพิพากษาศาลจังหวัดมหาสารคาม คดีดำที่ ผม.6308/2559
คดีแดงที่ ผม.8153/2559 วันที่ 23 ธันวาคม 2559 (ต่อ)

จึงพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระหนี้ตามฟ้องส่วนจำเลยที่ 3
ให้รวมชำระหนี้ดังกล่าวแต่สำหรับดอกเบี้ยให้จำเลยที่ 3 รวม
รับผิดชอบตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน 2558 ถึงวันที่ 2 พฤศจิกายน
2558 สำหรับจำเลยที่ 2 ให้ยกฟ้อง

การแข่งขันผู้ค้าประกันเมื่อผู้ถูกผัดนัด
กำหนดวันที่ผัดนัดตั้งแต่เมื่อใด

การกำหนดวันปิดนัด คือ

1. วันที่ตกลงชำระหนี้ตามหนังสือ - สัญญา
2. วันที่ที่กำหนดในใบเสร็จรับเงินถือว่าปิดนัดชำระหนี้ในคราวนั้น หรือเดือนนั้น โดยนับเอาวันที่ในใบเสร็จรับเงินเป็นวันที่ 1 ของการปิดนัด

อย่างไรที่ว่าผิดนัด

- ชำระหนี้ภายหลังจากวันที่ตกลงชำระหนี้ตามหนังสือ - สัญญา
- ชำระหนี้ตรงตามวันที่กำหนดในใบเสร็จ แต่ชำระหนี้ไม่ครบ หรือชำระเฉพาะต้นเงิน หรือชำระเฉพาะดอกเบี้ย

สหกรณ์ควรส่งหนังสือทวงหนี้
หรือหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้กู้หรือผู้ค้ำ
ประกัน ดังนี้

- ที่อยู่ตามทะเบียนสมาชิก
- ที่อยู่ในหนังสือกู้ หนังสือค้ำประกัน
- สถานที่ทำงานของผู้กู้ หรือผู้ค้ำประกัน

ข้อเท็จจริงจากการส่งหนังสือบอกกล่าว ผู้ค้ำประกัน

- ผู้กู้คนหนึ่งมีผู้ค้ำประกันหลายคน ระวังจดหมายผิดซอง
- หนังสือบอกกล่าวมีผู้รับ สหกรณ์ได้รับใบตอบรับ
- ไปรษณีย์ส่งหนังสือคืน แจ้งว่าไม่มีผู้รับ

ข้อเท็จจริงจากการส่งหนังสือบอก กล่าวผู้ค้าประกัน (ต่อ)

- ไปรษณีย์ส่งหนังสือคืนแจ้งพบคนในบ้าน แต่ไม่
ยอมลงนามรับ
- หนังสือบอกกล่าวหายไปเลย ไม่มีหนังสือส่งคืนจาก
ไปรษณีย์

คำพิพากษาศฎีกาที่ 1806/2512

- โจทย์ส่งหนังสือบอกกล่าวถึงจำเลยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
ตอบรับที่บ้าน บ้านเช่า ของจำเลย และที่โรงรับจำนำของจำเลย
แต่ถูกส่งกลับคืนมา ฉบับแรกบันทึกว่าผู้รับไม่อยู่ไม่มีใครรับ
แทน อีกฉบับหนึ่งบันทึกว่าผู้รับไม่อยู่คนในบ้านไม่รับแทน อีก
ฉบับบันทึกว่าผู้รับไม่อยู่ไม่มีคนรับแทน การแสดงเจตนาบอก
กล่าวของโจทก์ดังกล่าว มีผลเป็นการบอกเลิกสัญญาเช่าตาม
มาตรา 566 แล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ 2692/2529

- โจทก์บอกกล่าวแก่ห้างจำเลยที่ 1 โดยส่งหนังสือบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ 2 ในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ จำเลยไม่ยอมรับถือว่าได้บอกกล่าวโดยชอบแล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ 474-475/2513

- เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์นำส่งหนังสือบอกกล่าวของ ทนายโจทก์ส่งตามที่อยู่ของจำเลยถึง 3 ครั้ง ก็ไม่มีผู้รับ ดังนี้ ถือได้ว่าคำบอกกล่าวเลิกสัญญาของ โจทก์มีผลนับแต่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์นำส่งถึง สถานที่อยู่ของจำเลย และจำเลยได้รับทราบคำ บอกกล่าวโดยชอบแล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ 374-375/2523

- ส่งหนังสือบอกกล่าวทางไปรษณีย์ตอบรับถึงผู้จ้างเอง แต่ผู้รับไม่ยอมรับ แสดงว่ามีผู้รับแต่ไม่ยอมรับแทนถือเป็นการมีเจตนาหมายบอกกล่าว การบังคับจ้างเองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 728 แล้ว

มาตรา 700 (วรรคสอง)

ข้อตกลงที่ผู้ค้าประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อน
เจ้าหน้าที่ผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้
เจ้าหน้าที่ผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้

คำพิพากษาศาลจังหวัดระยอง

คดีแดงที่ ผม.2327/2562 วันที่ 30 กันยายน 2562

พิจารณาเอกสารหมายเลข จ.14 ปราบกฏว่าเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2560 มีบันทึกการประนอมหนี้ จากงวดละ 22,000 บาท เป็น 12,200 บาท อันมีลักษณะเป็นการที่โจทก์ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้โดยไม่ปรากฏว่ามีการแจ้งให้จำเลยที่ 3 ถึง ที่ 6 ทราบและตกลงด้วย

คำพิพากษาศาลจังหวัดระยอง
คดีแดงที่ ผม.2327/2562 (ต่อ)

ผู้คำประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดชอบมาตรา 700
วรรคหนึ่ง พิพากษาให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้พร้อม
ดอกเบี้ยตามฟ้อง ยกฟ้องจำเลยที่ 3 ถึง ที่ 6

เมื่อผู้ค้าประกันมิได้เป็นลูกหนี้
ร่วมสหกรณ์จะฟ้องผู้ค้าประกัน
ได้เมื่อไร

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 691 (ถูกยกเลิก)

ถ้าผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบร่วมกับ
ลูกหนี้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันย่อมไม่มีสิทธิ
ตั้งกล่าวไว้ในมาตรา 688 มาตรา 689 และ
มาตรา 690

ประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ มาตรา 688

เมื่อเจ้าหน้าที่**ทวง**ให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ ผู้
ค้ำประกันจะ**ขอให้เรียกดูหนี้ชำระก่อนก็ได้**
เว้นแต่ดูหนี้จะถูกศาลพิพากษาให้เป็นคน
ล้มละลายเสียแล้ว หรือไม่ปรากฏว่าดูหนี้ไป
อยู่แห่งใดในพระราชอาณาเขต

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 689

ถึงแม้จะได้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ดังกล่าว
มา ในमतراك่อนนั้นแล้วก็ตาม ถ้าผู้ค้ำประกัน
พิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้นั้นมีทางที่จะชำระหนี้ได้ และ
การที่จะบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้นั้นไม่เป็นการ
ยาก ไช้รู้ท่านว่าเจ้าหนี้จะต้องบังคับการชำระ
หนี้รายนั้นเอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อน¹⁰⁹

- การที่จะบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้ไม่เป็นการยาก
- ผู้ค้ำประกันพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้มีทางชำระหนี้ได้
- เจ้าหนี้ต้องบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อน

หมายความว่า เมื่อมีการฟ้องคดีแล้ว ผู้คำ
ประกันแจ้งต่อเจ้าหนี้ว่าลูกหนี้มีทรัพย์สิน
อะไรชัดเจนพอที่เจ้าหนี้จะบังคับคดีได้ เจ้าหนี้
จึงบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อน
แต่ถ้าผู้คำประกันไม่สามารถนำยึดหรืออายัด
ทรัพย์สินของลูกหนี้ได้ เจ้าหนี้บังคับคดีเอา
จากทรัพย์สินของผู้คำประกันได้

จากบทบัญญัติของมาตรา 688 และมาตรา 689

- เมื่อเจ้าหนี้ได้ดำเนินการเรียกหนี้ให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามมาตรา 688 ตามสมควรแล้ว จึงทำการฟ้องลูกหนี้และผู้ค้ำประกันได้ในคราวเดียวกัน แต่ในการบังคับคดีต้องบังคับเอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ผู้ค้ำประกันแจ้งก่อน จะบังคับเอาจากทรัพย์สินของผู้ค้ำประกันก่อนไม่ได้

เมื่อผู้ค้าประกันขอใช้สิทธิตามมาตรา 688

สหกรณ์ต้องทำอย่างไร

- การขอใช้สิทธิของผู้ค้าประกันสหกรณ์
ควรให้ทำเป็นหนังสือ
- หยุดเรียกเก็บหนี้จากผู้ค้าประกัน

- ดำเนินการทวงหนี้จากผู้กู้

จดหมายทวงหนี้

โทรศัพท์ทวงหนี้

ให้บุคคลทวงหนี้

- การทวงหนี้ทุกครั้งต้องเก็บหลักฐานไว้

- หากผู้กู้ไม่ชำระหนี้แจ้งให้ผู้ค้าประกัน

ทราบเป็นหนังสือ

การทวงหนี้

- การทวงหนี้จากผู้กู้
- การทวงหนี้จากผู้ค้ำประกัน
- พระราชบัญญัติการทวงหนี้

พ.ศ. 2558

การทวงหนี้จากผู้กู้ทวงได้ทันทีเมื่อ
ผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้

การทวงหนี้จากผู้ค้าประกันนั้นต้อง
ทวงหลังหนังสือบอกกล่าวได้ไปถึง
ผู้ค้าประกันแล้วตามมาตรา 686

การทวงหนี้จากผู้กู้หรือการทวงหนี้จาก
ผู้ค้ำประกัน ต้องทวงให้ถูกต้องตาม
เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ
การทวงหนี้ พ.ศ. 2558

พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้
พ.ศ.2558

ผู้มีอำนาจทวงหนี้ (ไม่ได้ยกมาทั้งหมด)

- เจ้าหนี้ซึ่งเป็นผู้ให้สินเชื่อ
- ผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้
- ผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้

ดูกัน

- ดูกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา
- ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา

การทวงถามหนี้ของสหกรณ์

สหกรณ์เป็นนิติบุคคล ต้องมีอารมมอบ
อำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน
เป็นผู้ทวงหนี้ของสหกรณ์

มาตรา 8

ห้ามผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับบุคคลอื่น
ซึ่งมิใช่ลูกหนี้ เว้นแต่บุคคลซึ่งลูกหนี้
ได้ระบุไว้เพื่อการดังกล่าว

มาตรา 8 (วรรคสอง)

การติดต่อกับบุคคลอื่นนอกจากบุคคลตาม
วรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เพื่อวัตถุประสงค์ใน
การสอบถามหรือยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับ
สถานที่ติดต่อลูกหนี้ หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้
ระบุไว้เพื่อทวงถามหนี้นั้นเท่านั้น โดยผู้ทวง
ถามนี้ต้องปฏิบัติดังนี้

มาตรา 8 (ต่อ)

(1) แจ้งให้ทราบชื่อตัวชื่อสกุล และแสดง
เจตนาว่าต้องการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ
สถานที่ติดต่อลูกหนี้ หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้
ได้ระบุเพื่อการทวงหนี้

มาตรา 8 (ต่อ)

(2) ห้ามแจ้งถึงความเป็นหนี้ของลูกหนี้ เว้นแต่ในกรณีที่บุคคลอื่นนั้นเป็นสามี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของลูกหนี้และบุคคลอื่นดังกล่าว ได้สอบถามผู้ทรงอำนาจหนี้ถึงสาเหตุถึงการติดต่อ ให้ผู้ทรงอำนาจหนี้ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับหนี้ได้เท่าที่จำเป็นและตามความ

เหมาะสม

มาตรา 8 (ต่อ)

(3) ห้ามใช้ข้อความ เครื่องหมาย
สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวง
ถามหนี้บนซองจดหมาย ในหนังสือหรือ
ในสื่ออื่นใดที่ใช้ในการติดต่อสอบถาม ซึ่ง
ทำให้เข้าใจว่าเป็นการติดต่อเพื่อทวงถาม
หนี้ของลูกหนี้

มาตรา 8 (ต่อ)

(4) ห้ามติดต่อหรือแสดงตนที่ทำให้
เข้าใจผิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่
ติดต่อลูกหนี้ หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุ
ไว้เพื่อการทวงหนี้

ผู้ทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติตาม มาตรา 9

(1) ติดต่อสอบถามสถานที่ที่ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ระบุเพื่อการทวงถามหนี้ ถ้าไม่พบให้ติดต่อกับสถานที่อื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ผู้ทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติตาม มาตรา 9 (ต่อ)

(2) เวลาในการติดต่อการติดต่อโดยบุคคล โทรศัพท์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทอื่นในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ให้ติดต่อได้ตั้งแต่ เวลา 08.00 น. ถึง 20.00 น. ในวันหยุดราชการเวลา 08.00น. ถึง 18.00 น. หากไม่สามารถติดต่อได้ให้ติดต่อตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

ผู้ทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติตาม มาตรา 9

(ต่อ)

(3) จำนวนครั้งที่ติดต่อในช่วงเวลา (2) ให้
ติดต่อตามจำนวนครั้งที่เหมาะสมและ
คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดจำนวน
ครั้งด้วยก็ได้

ผู้ทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติตาม มาตรา 9(ต่อ)

(4) ในกรณีเป็นผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ ผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้ ผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ หรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้

ผู้ทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติตาม มาตรา 9 (4)

(ต่อ)

ให้ผู้ทวงถามหนี้แจ้งให้ทราบถึงชื่อตัวและ
ชื่อสกุล หรือชื่อหน่วยงานของตนและของเจ้า
หนี้ และจำนวนหนี้ และถ้าผู้รับมอบ
อำนาจดังกล่าวทวงถามหนี้ต่อหน้า ให้แสดง
หลักฐานการมอบอำนาจให้ทวงถามหนี้ด้วย

มาตรา 34

ผู้ทวงถามหนี้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8วรรค
สอง(1)หรือ(4), มาตรา 9, มาตรา 10วรรคหนึ่ง,
มาตรา 11(6) หรือมาตรา 13(1) ให้
คณะกรรมการสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน
นั้น หากไม่ปฏิบัติตามให้คณะกรรมการตาม
มาตรา 27 พิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับไม่เกิน
หนึ่งแสนบาท

มาตรา 35

ผู้ถูกโทษปรับไม่ชำระค่าปรับอาจถูก
ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพื่อขาย
ทอดตลาดได้

สหกรณ์ต้องให้ผู้ค้าประกันทำหนังสือยินยอมให้
หักเงิน ณ ที่จ่ายในวันที่ทำหนังสือค้าประกันด้วย จึง
จะหักเงินจากผู้ค้าประกันชำระหนี้ได้หลังจากหนังสือ
บอกกล่าวการผิดนัดชำระหนี้ไปถึงผู้ค้าประกันแล้ว

หนังสือยินยอมให้หักเงิน ณ ที่จ่ายต้องมีข้อความที่
ผูกพันไปถึงกรณีที่ผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน ย้ายหรือโอน
ไปทำงานยังหน่วยงานอื่นด้วย คำยินยอมนั้นควรระบุ
ให้หักเงินบำนาญได้ด้วย

การนำเงินปันผลเฉลี่ยคืนชำระหนี้

- 🐦 โดยความยินยอมของสมาชิก
- 🐦 โดยวิธีการหักกลบลดหนี้ตามกฎหมาย
- 🐦 หักตามอำนาจของสหกรณ์ในข้อบังคับ

การหักกลบลบหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

 สิทธิการหักกลบลบหนี้ มาตรา 341

 วิธีการหักกลบลบหนี้ มาตรา 342

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 341

ถ้าบุคคลสองคนต่างมีความผูกพันซึ่งกันและกัน โดยมูลหนี้อันมี
วัตถุประสงค์เป็นอย่างเดียวกัน และหนี้ทั้งสองรายการนั้นถึงกำหนด
จะชำระไซ้รู้ ท่านว่าลูกหนี้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งย่อมจะหลุดพ้นจากหนี้
ของตนด้วยหักกลบลบหนี้กันได้ เพียงเท่าจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้
ทั้งสองฝ่ายนั้น เว้นแต่สภาพแห่งหนี้ฝ่ายหนึ่งจะไม่เปิดช่องทางให้
หักกลบลบกันได้

บทบัญญัติดังกล่าวในวรรคก่อนหน้านี้ท่านมิให้ใช้บังคับ หากเป็น
การขัดกับเจตนาอันคู่กรณีได้แสดงไว้ แต่เจตนาเช่นนั้นท่านห้ามมิ
ให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกได้กระทำโดยสุจริต

มาตรา 342

หักกลบลบหนี้ นั้น ทำได้ด้วยคู่กรณีฝ่ายหนึ่ง
แสดงเจตนาแก่อีกฝ่ายหนึ่ง การแสดงเจตนา
เช่นว่านี้ ท่านว่าจะมีเงื่อนไขหรือเงื่อนไข
เริ่มต้น หรือเวลาสิ้นสุดอีกด้วยหาได้ไม่

มาตรา 342 (วรรคสอง)

การแสดงเจตนาดังกล่าวในวรรคก่อนท่านว่ามีผลย้อนหลังขึ้นไปจนถึงเวลาซึ่งหนี้ทั้งสองฝ่ายนั้นอาจจะหักกลบลบหนี้กันได้เป็นครั้งแรก

สหกรณ์ต้องหักกลบลบหนี้ต้องทำอะไร

- 🍔 ทำหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์
ตอบรับแจ้งไปยังลูกหนี้
- 🍔 ไม่ต้องรอคำยินยอมจากลูกหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 843/2516

จำเลยเป็นหนี้เงินกู้โจทก์ แต่โจทก์ก็เป็นหนี้
ค่าจ้างว่าความจำเลย จำเลยยอมอยู่ในฐานะหัก
กลบบหนี้ได้ แม้จำเลยจะแสดงเจตนาหักกลบ
ลบหนี้ไปยังโจทก์แต่เพียงฝ่ายเดียว เมื่อสิทธิ
เรียกร้องค่าจ้างว่าความขาดอายุความแล้วก็ตาม
ก็มีผลให้หนี้ของโจทก์และหนี้ของจำเลยหักกลบ
ลบหนี้ เมื่อหนี้ทั้งสองฝ่ายถึงกำหนดชำระ

คำพิพากษาฎีกาที่ 1190/2516

โจทก์และจำเลยต่างมีความผูกพันในอันที่จะต้องชำระหนี้ให้แก่กันและกัน เมื่อหนี้ของทั้งสองฝ่ายต่างถึงกำหนดชำระแล้วย่อมจะหักกลบลบกันได้ โดยจำเลยไม่ต้องฟ้องโจทก์เป็นคดีใหม่หรือฟ้องแย้ง เพราะโจทก์มีความผูกพันจะต้องชำระหนี้ให้แก่จำเลยตามสัญญาคำประกัน ส่วนจำเลยก็มีความผูกพันที่จะต้องชำระหนี้ให้แก่โจทก์ตามตัวสัญญาใช้เงิน ทั้งการที่มี⁺ได้มีการมอบตัวสัญญาใช้เงินตามสัญญาคำประกัน ก็มีใช้เป็นเครื่องแสดงเจตนาของคู่กรณีว่าจะมิให้นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 341 มาใช้บังคับจำเลยจึงมีสิทธิที่จะหักกลบลบกันได้ ตามจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้ตั้งแต่เวลาที่หนี้ทั้งสองฝ่ายอาจหักกลบลบกันได้เป็นครั้งแรก

คำพิพากษาฎีกาที่ 2923/2525

เมื่อจำเลยต้องชำระหนี้แก่โจทก์ตามฟ้อง และ
โจทก์ต้องใช้ค่าเสียหายแก่จำเลยตามฟ้องแย้ง
วัตถุแห่งหนี้เป็นเงินที่ต้องชำระซึ่งกันและกัน ศาล
ย่อมมีอำนาจพิพากษาให้หักกลบลบหนี้กันได้
เพราะเป็นการสะดวกในการบังคับคดีและไม่มี
บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดห้ามไว้

มาตรา 347

ลูกหนี้คนที่สามหากได้รับคำสั่งศาลห้ามมิให้
ใช้เงินแล้ว จะยกเอาหนี้ซึ่งตนได้มาภายหลังนั้น
ขึ้นเป็นข้อต่อสู้เจ้าหนี้ผู้ที่ยกให้ยึดทรัพย์นั้นท่าน
ว่าหาอาจจะยกได้ไหม

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีหมายเลขแดงที่ 3752/1561

วันที่ 22 มีนาคม 2561

เจ้าหน้าที่ภายนอก ----- โจทก์

สหกรณ์..... ----- ผู้รับคำสั่งอายัด

สมาชิก ----- จำเลย

ผู้รับคำสั่งอายัดทราบการอายัดเงินเรือนหุ้นแล้ว แต่ผู้รับ
อายัดให้จำเลยกู้เงินไปอีก ซึ่งสามารถทำได้ไม่มีกฎหมายใด
ห้ามไว้

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีหมายเลขแดงที่ 3752/1561 (ต่อ)

ส่วนที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 42 วรรคสอง อนุญาตให้สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มา หักกลบบลบนี้อัตราที่สมาชิกผูกพันต้องชำระแก่สหกรณ์ได้ และให้ สหกรณ์มีสถานะเป็นเจ้าของหุ้นบริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีหมายเลขแดงที่ 3752/1561 (ต่อ)

การหักกลบบลบนี้นี้ดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งละพาณิชย์ มาตรา 347 ด้วย กล่าวคือ ต้องเป็นหนี้ที่ได้มาหรือเกิดก่อนได้รับคำสั่งอายัด ซึ่งหมายถึงหนี้ที่สมาชิกผูกพันอยู่ก่อนได้รับคำสั่งอายัดจากศาลเท่านั้น

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีหมายเลขแดงที่ 3752/1561 (ต่อ)

เพราะมิฉะนั้นแล้ว สหกรณ์ต่างๆ ก็จะมีอำนาจเหนือศาลเมื่อ
ได้รับคำสั่งอายัดทรัพย์จากศาลแล้วก็จะให้สมาชิกกู้เท่าจำนวน
ราคาค่าหุ้นที่มีอยู่แล้วให้สมาชิกลาออก แล้วสหกรณ์ไม่เสียหาย
ได้รับชำระหนี้ครบถ้วน สมาชิกก็ได้เงินกู้ไปโดยไม่ต้องผ่อน
ชำระ แต่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาก็จะไม่ได้รับชำระหนี้ อันเป็น
การไม่ถูกต้องเป็นธรรมและเป็นการให้สิทธิโดยไม่สุจริต

พิพากษากลับให้สหกรณ์ผู้รับคำสั่งจ่ายคืนเงินตาม
คำสั่งจ่ายไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีในระยะเวลาที่ศาล
ชั้นต้นกำหนด หากไม่ดำเนินการให้โจทก์ยื่นคำขอออก
หมายบังคับคดีแก่สหกรณ์ เสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตาม
คำพิพากษา

มาตรา 102 “ถ้าเจ้าหนี้มีสิทธิขอรับชำระหนี้เป็น
หนี้ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ถึงแม้ว่า
มูลแห่งหนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุประสงค์เป็น
อย่างเดียวกันก็ดี หรืออยู่ในเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลา
ก็ดีก็อาจหักกลบลบกันได้ เว้นแต่ เจ้าหนี้ได้สิทธิ
เรียกร้องต่อลูกหนี้ภายหลังมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

แล้ว”
Sak-P064

คำพิพากษาฎีกาที่ 3356/2547 (ต่อ)

การหักกลบลดหนี้ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการจัดการทรัพย์สินของ ลูกหนี้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 102 ให้กระทำได้ แม้มูลแห่งหนี้ทั้งสอง ฝ่ายจะไม่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน หรืออยู่ใน เงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาก็ตาม

คำพิพากษาศฎีกาที่ 3356/257 (ต่อ)

ธนาคารผู้ร้องเป็นเจ้าของหนี้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ และมีหน้าที่จะต้องคืนเงินที่รับฝากแก่จำเลย จึงมีสิทธิหักกลบลบหนี้โดยแสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 102 แม้จะไม่ได้แสดงเจตนาต่อเจ้าพนักงานภายในกำหนดเวลาสองเดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามมาตรา 91 ก็ตาม เพราะกรณีมิใช่ธนาคารผู้ร้อง ร้องขอรับชำระหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1303/2501

การหักกลบบลบน้ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้
ผู้ล้มละลาย ย่อมทำได้ โดยเจ้าหนี้แสดงเจตนา
ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หนี้ก็เป็นอัน
ระงับไป ไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้
เสียก่อนจึงจะหักกลบบลบน้ได้

มาตรา 27 เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของ
ลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ได้
ก็แต่โดยปฏิบัติตาม**วิธีการที่กล่าวไว้ใน**
พระราชบัญญัตินี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำ
พิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้
แล้ว แต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม

ข้อบังคับของสหกรณ์

ข้อ..... การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับ
ผิดต่อสหกรณ์

ในการจ่ายคืนจำนวนเงินของสมาชิกตาม
ข้อ..... สหกรณ์มีอำนาจหักจำนวนเงินซึ่ง
สมาชิกต้องรับผิดต่อสหกรณ์ออกก่อน

การหักเงินตามข้อบังคับสหกรณ์

- ต้องเป็นกรณีที่พ้นจากการเป็นสมาชิก
- หักได้ในฐานะผู้กู้
- หักได้ในฐานะผู้ค้ำประกัน

ศาลแขวงภูเก็ต

13 ธันวาคม 2548

คดีหมายเลขดำที่ 2502/2548

คดีหมายเลขแดงที่ 6077/2548

โจทก์(สมาชิก) ฟ้องกับสหกรณ์ให้คืนเงินค่าหุ้น
สหกรณ์อ้างว่าโจทก์ยังติดการค้ำประกัน แม้โจทก์และผู้กู้จะลาออกจากราชการ
แล้ว เมื่อ ผู้กู้ยังไม่ได้หาสมาชิกคนอื่นมาค้ำประกันแทน โจทก์จึงยังเป็นผู้ค้ำ
ประกันและไม่มีสิทธิลาออก และขอคืนเงินค่าหุ้น ตามข้อบังคับของสหกรณ์
ข้อ 39(2) ข้อ 40 และข้อ 44

พิเคราะห์ตามข้อบังคับที่จำเลยอ้างประกอบด้วยข้อบังคับ ข้อ 18 (1) วรรค 5
สมาชิกผู้ค้ำประกันที่จะลาออก ต้องแจ้งให้ผู้กู้หาสมาชิกคนอื่นมาค้ำประกัน
แทนก่อน ซึ่งสอดคล้องกับข้อ 5 ของหนังสือค้ำประกัน โจทก์จึงไม่มีสิทธิ
ลาออกจากสมาชิกและขอรับเงินค่าหุ้นคืน

การหักเงินของสมาชิกสหกรณ์ที่ยังไม่พ้นจากการ
เป็นสมาชิก แต่มีภาระต้องชำระหนี้ให้สหกรณ์

- ▶ ในฐานะผู้กู้
- ▶ ในฐานะผู้ค้ำประกัน

สหกรณ์สามารถใช้สิทธิทางกฎหมายในการหักกดบบ
หนี้เอาจากเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนได้

การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินกู้

.....ในกรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

ให้ถือว่าเงินกู้ไม่ว่าประเภทใดๆ เป็นอันถึงกำหนด

ส่งคืน**โดยสิ้นเชิง** พร้อมทั้งดอกเบี้ย**ในทันที**

โดยมิพักต้องคำนึงถึงกำหนดเวลาที่ให้ไว้และให้

คณะกรรมการดำเนินการเรียกคืน**โดยมิชักช้า**

การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินกู้

(ต่อ)

(1) เมื่อสมาชิกออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ

(2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าผู้กู้นำเงินกู้ไปใช้ผิดความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้นั้น

การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินกู้ (ต่อ)

(3) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อาจเกิดบกพร่อง และผู้กู้มิได้จัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินกู้

(ต่อ)

(4) เมื่อค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลาถึงสองเดือนหรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ดังว่านั้นถึงสามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่งๆ

การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินกู้(ต่อ)

ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบชำระหนี้แทนผู้กู้ตามที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน และไม่สามารถชำระหนี้โดยสิ้นเชิงได้ เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอคณะกรรมการดำเนินการ อาจผ่อนผันให้ผู้ค้ำประกันชำระเป็นงวดรายเดือน จนครบจำนวนเงินกู้ที่ผู้กู้ทำสัญญาไว้ก็ได้

ตามความในมาตรา 686 (วรรคสาม)

ผู้คำประกันมีสิทธิชำระหนี้ตามงวดที่ผู้กู้ทำ
สัญญาไว้ได้เลย ไม่ต้องร้องขอต่อ
คณะกรรมการ ข้อบังคับส่วนนี้ขัดกับกฎหมาย
จะต้องแก้ไข เพราะถ้าสหกรณ์ไม่รับชำระหนี้ผู้
คำประกันอาจพ้นความรับผิดชอบตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 701 วรรคสอง

มาตรา 686 (วรรคสาม)

เมื่อเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ หรือ ผู้ค้ำประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ค้ำประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับ เจ้าหนี้ก่อนการปิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่ ตนต้องรับผิดชอบก็ได้ และให้นำความในมาตรา 701 วรรคสองมาบังคับใช้โดยอนุโลม

มาตรา 701 (วรรคสอง)

ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่ยอมรับชำระหนี้ ผู้ค้า
ประกันก็เป็นอันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ

การชำระหนี้ของผู้ค้ำประกันตามมาตรา 686

วรรคสาม ผู้ค้ำประกันเป็นผู้เลือก

- ชำระหนี้ครั้งเดียวทั้งหมด

- ชำระหนี้เป็นงวดตามที่ผู้กู้ทำสัญญาไว้

ไม่ใช่สหกรณ์เป็นผู้กำหนดตามข้อบังคับหรือตามระเบียบว่าด้วยเงินกู้ หรือตามที่กำหนดไว้ในหนังสือกู้หรือหนังสือค้ำประกัน

การเรียกเก็บหนี้จากผู้กู้ตามข้อบังคับ ของสหกรณ์

- เรียกเก็บจากผู้กู้ทั้งจำนวนพร้อม
ทั้งดอกเบี้ยโดยทันที

การจัดลำดับ ในการชำระหนี้

ข้อเท็จจริงเรื่องเงินกู้ในสหกรณ์ออมทรัพย์

เงินกู้ถูกเงินไม่มีการค้ำประกัน

เงินกู้ถูกเงินมีมากกว่าหนึ่งสัญญา

เงินกู้สามัญมีมากกว่าหนึ่งสัญญา

จะนำเงินค้ำหนุนไปหักกลบลบหนี้ใดก่อนหลัง
อย่างไร

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 328

ถ้าลูกหนี้ต้องผูกพันต่อเจ้าหนี้ในอันจะกระทำการ เพื่อชำระหนี้ เป็นการ
อย่างเดียวกันไซ้ โดยมูลหนี้หลายรายและถ้าการที่ลูกหนี้จะชำระหนี้นั้นไม่
เพียงพอจะเปลื้องหนี้สินได้หมดทุกรายไซ้ เมื่อทำการชำระหนี้ลูกหนี้ระบุว่า
ชำระหนี้สินรายใด ก็ให้หนี้สินรายนั้นเป็นอันได้เปลื้องไป

ถ้าลูกหนี้ไม่ระบุ ท่านว่าหนี้สินรายไหนถึงกำหนดก็ให้รายนั้น เป็นอันได้
เปลื้องไปก่อน ในระหว่างหนี้สินหลายรายที่ถึงกำหนดนั้น รายใดเจ้าหนี้ที่มี
ประกันน้อยสุด ก็ให้รายนั้นเป็นอันได้เปลื้องไปก่อน ในระหว่างหนี้สินหลายราย
ที่มีประกันเท่าๆกันให้รายที่ตกหนักที่สุดแก่ลูกหนี้เป็นอันได้เปลื้องไปก่อน ใน
ระหว่างหนี้หลายรายที่ตกหนักแก่ลูกหนี้เท่ากัน ให้หนี้สินรายเก่าที่สุดได้เปลื้อง
ไปก่อนและถ้ามีหนี้สินรายเก่าเท่าๆกัน ก็ให้หนี้ทุกรายได้เปลื้องไปตามส่วนมาก
และน้อย

หลักการตาม มาตรา 328 วรรคหนึ่ง

 ลูกหนึ่งมีหนึ่งหลายราย

 มีเงินไม่พอชำระหนี้ให้หมดได้ทุกราย

 ให้ชำระหนี้ตามที่ลูกหนี้ระบุ

หลักการตาม มาตรา 328 วรรคสอง

- ❶ ลูกหนี้ไม่ได้ระบุให้ชำระหนี้รายใด
- ❷ ชำระหนี้ที่ถึงกำหนดก่อน
- ❸ ถึงกำหนดพร้อมกันชำระหนี้มีประกันน้อยที่สุดก่อน
- ❹ หนี้ที่มีหลักประกันเท่ากัน
- ❺ ชำระหนี้ที่ตกหนักที่สุดก่อน

หลักการตาม มาตรา 328 วรรคสอง (ต่อ)

• หนึ่งตกหนึ่งกแก่ลูกหนึ่งเท่ากัน

• ชำระหนี้ที่เก่าที่สุดก่อน

• หนี้ที่เก่าเท่ากัน

• เฉลี่ยชำระตามส่วน

สหกรณ์ควรดำเนินการเรื่องนี้อย่างไร

👉 ควรให้ลูกหนี้แสดงเจตนาไว้ในหนังสือ

หนังสือคำประกัน

👉 กำหนดเรื่องการเอาเงินค้ำหุ้น ชำระหนี้

ไว้ในระเบียบเงินกู้

คำพิพากษาฎีกาที่ 389-390/2505

จำเลยเป็นลูกหนี้โจทก์โดยมูลหนี้เงินกู้ 2 ราย เมื่อเงินที่จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ไม่พอชำระหนี้ได้หมดทั้ง 2 ราย และจำเลยผู้เป็นลูกหนี้ไม่ได้ระบุว่าชำระหนี้รายใด ก็ต้องถือว่าหนี้รายไหนถึงกำหนดก่อน ก็ให้หนี้รายนั้นเป็นอันได้เปลื้องไปก่อน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 328

คำพิพากษาฎีกาที่ 1279/2510

เมื่อมีหนี้หลายรายการที่ได้รับมา
ต้องชำระหนี้รายการแรกก่อนตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา 328

คำพิพากษาฎีกาที่ 2081-2082/2519

ลูกหนี้ชำระหนี้ไม่พอปลดเปลื้องหนี้
หลายราย เจ้าหนี้ออกใบเสร็จรับเงินเฉลี่ย
ทุกราย ลูกหนี้ไม่ทักท้วงลูกหนี้จะระบ
ภายหลังว่า ชำระหนี้เฉพาะบางรายไม่ได้

ความรับผิดชอบคณะกรรมการเงินกู้ และ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ

- ความรับผิดชอบในทางแพ่ง
- ความรับผิดชอบในทางอาญา

คำพิพากษาฎีกา ที่ 3833/2557

ไม่ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการให้เงินกู้ให้
ถูกต่อต่อมาลูกหนี้ชำระหนี้ไม่ได้ ผู้ที่ปล่อย
สินเชื่อต้องรับผิดชอบ

คำพิพากษาฎีกา ที่ 625-626/2534

การให้สินเชื่อโดยไม่ตรวจสอบโครงการของ
ลูกค้า ไม่เสนอรายงานตามความเป็นจริง แต่
เสนอรายงานเพื่อประโยชน์ของลูกค้า ไม่ได้
เสนอรายงานเพื่อประโยชน์ของธนาคารผู้ให้กู้
ต่อมาลูกหนี้ชำระหนี้ไม่ได้ ทำให้เกิดความ
เสียหายอย่างร้ายแรง เพราะประเมินราคาที่ดิน
สูงเกินจริง เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบส่วนตัว

คำพิพากษาฎีกา ที่ 2591/2541

เป็นกรรมการนิติบุคคลต้องมีความรู้ ความ
เข้าใจในการประกอบกิจการ มิฉะนั้นไม่อาจ
เชื่อเพื่อสอดส่องกิจการให้ดีได้ จึงต้องรับผิดชอบ

คำพิพากษาฎีกา ที่ 7104/2546

กรรมการกระทำผิดในกิจการของบริษัทถ้า
ละเมิดบุคคลภายนอก ต้องร่วมรับผิดชอบบริษัท
ในความเสียหายที่ได้กระทำไป

คำพิพากษาฎีกา ที่ 1980/2519

เป็นกรรมการบริษัท แต่มิได้มีส่วนในการ
ปล่อยสินเชื่อบกพร่อง จึงไม่ต้องรับผิดชอบ
ส่วนตัว

อายุความในการดำเนินคดี

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 193/33

สิทธิเรียกร้องดังต่อไปนี้ให้มีกำหนดอายุความ 5 ปี

- (1) ดอกเบี้ยค้างชำระ
- (2) เงินต้นที่ต้องชำระผ่อนทุนคืนเป็นงวดๆ
- (3)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 182/2516

หนี้ค่าเล่นแชร์ ซึ่งลูกวงจะต้องจ่ายให้แก่นายวง
อันมีกำหนดระยะเวลาใช้เงินคืนเป็นรายเดือนนั้น
มีอายุความฟ้องร้อง 5 ปี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2075/2540

องค์การสะพานปลา

โจทก์

นายเจนหรือจเร รักษาร่วม กับพวก จำเลย

การผ่อนชำระเงินต้น และดอกเบี้ยให้แก่เจ้าหนี้เป็นรายเดือน
ลดหลั่นกันไปแต่ละเดือนจนถึงงวดสุดท้าย ถือได้ว่าเป็นการชำระหนี้
เพื่อผ่อนทุนเป็นงวดๆ ความประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา
166 เดิม กำหนดอายุความ 5 ปี

เมื่อคดีเกี่ยวกับลูกหนี้ขาดอายุความ คดีเกี่ยวกับผู้ค้ำประกัน
ย่อมขาดอายุความไปด้วย

การที่เจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้จากคดีล้มละลายภายหลังหนี้ขาด
อายุความแล้ว และการที่ลูกหนี้ชำระหนี้บางส่วน เป็นการชำระหนี้ตาม
สิทธิเรียกร้องที่ขาดอายุความไม่เป็นเรื่องของการรับสภาพหนี้ ไม่ทำให้
อายุความสะดุดหยุดลง

อายุความกรณีลูกหนี้ถึงแก่กรรม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754

“ห้ามมิให้ฟ้องคดีมรดก

เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี

นับแต่เมื่อเจ้ามรดกตาย.....”

คำพิพากษาฎีกา

คำพิพากษาฎีกาที่ 3994/2540 แม้หนังสือสัญญากู้ยืมเงินที่
ป. ถูกหนีทำไว้กับโจทก์ยังไม่ถึงกำหนดชำระ แต่ ป. ได้ถึงแก่
ความตายเสียก่อน โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อบังคับตามสิทธิ
เรียกร้องได้ภายใน 1 ปี นับแต่เมื่อโจทก์รู้ถึงความตายของ ป.
ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1754 วรรคสาม เพราะสิทธิเรียกร้องของ
โจทก์ย่อมเกิดขึ้นเมื่อ ป. ถึงแก่ความตาย หากรอจนถึงกำหนด
ชำระอายุความ 1 ปี อาจล่วงพ้นไปแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง
บังคับให้ชำระหนี้ได้แม้ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/23

“อายุความสิทธิเรียกร้องอันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้ตาย ถ้าจะครบกำหนดภายในหนึ่งปีนับแต่วันตาย อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนด **จนกว่าจะครบหนึ่งปีนับแต่วันตาย**”

การขอรับชำระหนี้

กรณี

สมาชิกถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

ในคดีล้มละลาย

การขอรับชำระหนี้
ในกรณีสมาชิก
ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
ในคดีล้มละลาย

การฟ้องดูหมิ่นเป็นคดีล้มละลาย

- การกระทำของดูหมิ่นที่แสดงว่ามี
หนี้สินล้มพันตัว
- จำนวนหนี้

เงื่อนไขตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 9(2)

ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา เป็นหนี้
เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน
เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท

เงื่อนไขตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 9(2) ต่อ..

หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคล เป็น
หนี้เจ้าหนี้ ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือ
หลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสอง
ด้านบาท

คดีล้มละลายถือเป็นคดีสาธารณะ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา)

ย่อมส่งผลกระทบต่อถึง

- ลูกหนี้
- เจ้าหนี้
- บุคคลที่เกี่ยวข้อง

พ.ร.บ.ล้มละลายมรดก 14

ในการพิจารณาคดีล้มละลายตามคำฟ้องของ
เจ้าหนี้จำเป็นต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้
ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 ถ้าศาลพิจารณาได้ความ
จริง ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด
แต่ถ้าไม่ได้ความจริงหรือลูกหนี้นำสืบได้ว่าอาจชำระ
หนี้ได้ทั้งหมด หรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้
ล้มละลาย ให้ศาลยกฟ้อง

มาตรา 24 เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ห้าม
มิให้ลูกหนี้กระทำการใดๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือ
กิจการของตน เว้นแต่จะได้กระทำตามคำสั่ง หรือความ
เห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ตามที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8080/2538

มูลหนี้ตามเช็คพิพาทเกิดขึ้นหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
จำเลยเด็ดขาดแล้ว จึงไม่อยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติล้มละลาย
พ.ศ.2483 มาตรา 91 แต่เป็นเรื่องที่จำเลยกระทำการฝ่าฝืน
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 24 โดยการออกเช็คพิพาท
ชำระหนี้แก่โจทก์ร่วม มูลหนี้ตามเช็คพิพาทจึงเป็นโมฆะ โจทก์ร่วม
ไม่มีสิทธินำเช็คพิพาทไปยื่น เพื่อให้ธนาคารใช้เงินโดย ชอบด้วย
กฎหมาย เมื่อธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความ
เสียหายจากการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิด
จากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 โจทก์ร่วมจึงไม่เป็นผู้เสียหาย ไม่มีอำนาจร้อง
ทุกข์

มาตรา 27 เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว เจ้าหนี้จะขอรับชำระ
หนี้ได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำ
พิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้
แล้ว แต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม

มาตรา 28 “เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งนั้น ในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่า **หนึ่งฉบับ** ในคำโฆษณานั้นให้แสดงการขอให้ล้มละลายวันที่ศาลมีคำสั่ง ชื่อ ตำบล ที่อยู่และอาชีพของลูกหนี้

ในคำโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้น ให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ด้วย”

คำพิพากษาฎีกาที่ 1519/2538

ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันลูกหนี้และได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ไปแล้ว หากจะขอรับชำระหนี้ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 27, 91 การที่ผู้ร้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้เมื่อพ้นกำหนดเวลาขอรับชำระหนี้ดังกล่าวแล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ 1519/2538 (ต่อ)

ผู้ร้องจะขอเข้ารับช่วงสิทธิการขอรับชำระหนี้ของ
เจ้าหนี้ที่ยื่นไว้แล้วไม่ได้ เพราะไม่มีบทบัญญัติใน
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ให้กระทำได้
เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้ว ปัญหาที่ว่า การถอนคำขอรับ
ชำระหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งศาลยังมีคำสั่งอนุญาตมีผล
สมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่จึงไม่ต้องวินิจฉัย
เนื่องจากไม่เปลี่ยนแปลงผลแห่งคดี

มาตรา 91

เจ้าหนี้ซึ่งจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายจะเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือไม่ก็ตาม ต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่ถ้าเจ้าหนี้อยู่นอกราชอาณาจักร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขยายกำหนดเวลาให้ก็ได้ไม่เกินสองเดือน

มาตรา 91 (ต่อ)

คำขอรับชำระหนี้นั้นต้องทำตามแบบพิมพ์
โดยมีบัญชีแสดงรายละเอียดแห่งหนี้สิน และ
ข้อความระบุถึงหลักฐานประกอบหนี้และทรัพย์สิน
อย่างหนึ่งอย่างใดของลูกหนี้ที่ยึดไว้เป็นหลักประกัน
หรือตกอยู่ในความครอบครองของเจ้าหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 806/2538

เจ้าหน้าที่ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหรือไม่ ต้องยื่นคำร้องชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 27, 91 เมื่อโจทก์ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้จนกระทั่งศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย เพราะหนี้สินของจำเลยได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว ตามมาตรา 135(3) ซึ่งเป็นผลให้จำเลยหลุดพ้นจากบรรดาหนี้สินทั้งปวง

คำพิพากษาฎีกาที่ 806/2538 (ต่อ)

แม้โจทก์จะไม่ทราบว่าจำเลยถูกฟ้องคดี
ล้มละลายมาก่อน แต่การฟ้องคดีล้มละลายกระทำ
โดยเปิดเผย และมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา
โจทก์จะอ้างว่าไม่ทราบว่าจำเลยถูกฟ้องไม่ได้ โจทก์
จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยในหนี้ดังกล่าวอีก

มาตรา 95 “เจ้าหน้าที่มีประกันย่อมมีสิทธิ
เหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันซึ่งถูกหนี
ได้ให้ไว้ก่อนพิทักษ์ทรัพย์ โดยไม่ต้องขอรับ
ชำระหนี้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงานทักษ์
ทรัพย์ตรวจดูทรัพย์สินนั้น”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6722/2544

การใช้สิทธิตามมาตรา 95 เจ้าหนี้มีประกันไม่ต้องยื่น คำขอรับชำระหนี้ เพียงแต่แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบว่าจะถือเอาสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และจะต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าตรวจดูทรัพย์สินเท่านั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่มีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าหนี้มีประกันผู้เลือกใช้สิทธิตามมาตรา 95 ได้รับชำระหนี้หรือไม่ คำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่เคยอนุญาตให้ ผู้ร้องได้รับชำระหนี้ ตามมาตรา 91 จึงไม่ถูกต้อง

เจ้าหน้าที่มีประกันไม่ใช้สิทธิตามมาตรา 95 อาจขอรับชำระหนี้ ตามเงื่อนไขในมาตรา 96 ก็ได้

- สะดวก ! ทรัพย์แล้วขอรับชำระหนี้เต็มจำนวน
- บังคับเอาแก่ทรัพย์แล้วขอรับชำระหนี้เต็มจำนวนที่ยังขาดอยู่
- ให้ จพท. ขายทอดตลาดแล้วขอรับชำระหนี้จำนวนที่ยังขาดอยู่
- เมื่อตีราคาทรัพย์แล้วขอรับชำระหนี้จำนวนที่ยังขาดอยู่

มาตรา 97 “ถ้าเจ้าหน้าที่มีประกันขอรับชำระหนี้ โดยไม่แจ้งว่าเป็นเจ้าหน้าที่มีประกัน เจ้าหน้าที่นั้นต้องคืนทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และ**สิทธิเหนือทรัพย์สินนั้น เป็นอันระงับ** เว้นแต่เจ้าหน้าที่จะแสดงต่อศาลได้ว่า การกระทำนั้นเกิดขึ้นโดยพลั้งเผลอ ในกรณีเช่นนี้ ศาลอาจอนุญาตให้แก้ไขข้อความในรายการ แห่งคำขอรับชำระหนี้ โดยกำหนดให้คืนส่วนแบ่ง หรือกำหนดอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้”

คำพิพากษาศฎีกาที่ 1711/2535

ในการใช้สิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็น
หลักประกัน เจ้าหนี้ มีประกันมีสิทธิที่จะเลือกใช้สิทธิ
ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 95 หรือมาตรา
96 มาตราใดมาตราหนึ่งเพียงมาตราเดียว หากเลือกใช้
สิทธิขอรับชำระหนี้ตามมาตรา 96 แล้วก็ย่อมหมด
สิทธิที่จะถือสิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน
ตามมาตรา 95 อีกต่อไป

คำพิพากษาฎีกาที่ 1711/2535 (ต่อ)

และต้องขอรับชำระหนี้ทั้งหมดของตนที่มีทรัพย์สินนั้นเป็นหลักประกัน ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามมาตรา 91 หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วก็ไม่มียุทธិขอรับชำระหนี้อีกต่อไป

มาตรา 102 “ถ้าเจ้าหนี้มีสิทธิขอรับชำระหนี้เป็นหนี้
ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ถึงแม้ว่ามูลแห่ง
หนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุประสงค์เป็นอย่าง
เดียวกันก็ดี หรืออยู่ในเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลาที่ดีก็
อาจหักกลบลบกันได้ เว้นแต่ เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้อง
ต่อลูกหนี้ภายหลังมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว”

คำพิพากษาฎีกาที่ 3356/2547

การหักกลบบลบนี้อะหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 102 ให้กระทำได้ แม้มูลแห่งหนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุอย่างเดียวกันหรืออยู่ในเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาก็ตาม

คำพิพากษาฎีกาที่ 3356/2547 (ต่อ)

ธนาคารผู้ร้องเป็นเจ้าของหนี้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ และมีหน้าที่จะต้องคืนเงินที่รับฝากแก่จำเลย จึงมีสิทธิหักกลบลบหนี้โดยแสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 102 แม้จะไม่ได้แสดงเจตนาต่อเจ้าพนักงาน ภายในกำหนดเวลาสองเดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามมาตรา 91 ก็ตาม เพราะกรณีมิใช่ธนาคารผู้ร้อง ร้องขอรับชำระหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1303/2501

การหักกดบลดบหนี้ระหว่างเจ้าหนี้และ
ลูกหนี้ผู้ล้มละลาย ย่อมทำได้ โดยเจ้าหนี้แสดง
เจตนาไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หนี้ก็
เป็นอันระงับไป ไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้
เสียก่อนจึงจะหักกดบลดบหนี้ได้

มาตรา 135 เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งยกเลิกการล้มละลายได้ถ้าปรากฏเหตุอย่างหนึ่ง
อย่างใดดังต่อไปนี้

(1) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจ
ดำเนินการให้ได้ผลเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้
ทั้งหลาย เพราะเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ไม่ช่วยหรือ
ยอมเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายหรือ
วางเงินประกัน

ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกร้อง และ
ไม่มีเจ้าหนี้อื่นสามารถและเต็มใจกระทำการ
ดังกล่าวแล้ว ภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับ
แต่วันที่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ขุดขึ้นหรือละลาย
นั้น

(2) ลูกหนี้ไม่ควรถูกพิพากษาให้ล้มละลาย

(3) หนี้สินของบุคคลล้มละลายได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธหนี้สินรายใด แต่ลูกหนี้ยอมทำสัญญาและให้ประกันต่อศาลว่าจะใช้เงินให้เต็มจำนวนกับค่าธรรมเนียมด้วยก็ดีหรือถ้าหาตัวเจ้าหนี้ไม่พบ แต่ลูกหนี้ได้นำเงินเต็มจำนวนมาวางต่อศาลก็ดี ให้ถือว่าหนี้สินรายนั้นได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

(4) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่ง
ทรัพย์ครั้งที่สุดหรือไม่มีทรัพย์สิ้นจะแบ่งให้แก่
เจ้าหนี้แล้ว ต่อแต่นั้นมาภายในกำหนดเวลาสิบ
ปี

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจรวบรวม
ทรัพย์สิ้นของบุคคลล้มละลายได้อีก และไม่มี
เจ้าหนี้มาขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
จัดการรวบรวมทรัพย์สิ้นของบุคคลล้มละลาย

มาตรา 136 คำสั่งยกเลิกการล้มละลายตาม
มาตรา 135 (1) หรือ(2) นั้นไม่ทำให้ลูกหนี้หลุด
พ้นหนี้สินแต่อย่างใด

คำพิพากษาฎีกาที่ 4702/2550

พระราชบัญญัติ ล้มละลายฯ มาตรา 136 บัญญัติว่า
“คำสั่งยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา 135 (1) หรือ (2)
นั้นไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใดเมื่อกฎหมาย
ดังกล่าวมิได้ยกเว้นไว้ว่าหนี้ใดบ้างหลุดพ้นเพราะคำสั่ง
ยกเลิกการล้มละลาย แม้โจทก์มิได้นำหนี้ตามคำพิพากษา
ไปยื่นคำขอรับชำระหนี้ มาตรา 91 ก็ตาม หนี้ของโจทก์
ดังกล่าวย่อมกลับสภาพเป็นหนี้ที่สมบูรณ์ สิทธิที่จะบังคับ
คดีแก่จำเลยได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 4447/2546

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกเลิกการล้มละลายของลูกหนี้ที่ 2 เนื่องจากเจ้าหนี้ทั้งแปดรายที่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีดังกล่าวได้ขอถอนคำขอรับชำระหนี้และสละสิทธิในการขอรับชำระหนี้ อันเป็นการยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา 135 (2) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายฯ ซึ่งมาตรา 136 ได้กำหนดว่า คำสั่งยกเลิกการล้มละลายมาตรา 135 (1) หรือ (2) ไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สิน โจทก์ในคดีนี้จึงมีสิทธิที่จะนำมูลหนี้ในคดีล้มละลายมาฟ้องลูกหนี้ที่ 2 ให้ล้มละลายเป็นคดีนี้ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1703-1704/2506 (ประชุมใหญ่)

คำสั่งยกเลิกการล้มละลาย พระราชบัญญัติ ล้มละลายฯ มาตรา 135 (1) หรือ (2) ไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใด ตามมาตรา 136 คำว่า “หนี้สิน” มิได้หมายความว่าเฉพาะหนี้ที่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีล้มละลายแล้วเท่านั้น ดังนั้น แม้เจ้าหนี้จะมีได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีล้มละลายที่ยกเลิกนั้นตามมาตรา 27 และตามกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา 91 เจ้าหนี้ก็ยังมีสิทธิที่จะฟ้องลูกหนี้เกี่ยวกับหนี้สินนั้น เป็นคดีล้มละลายคดีใหม่หรือคดีแพ่งธรรมดาอีกได้

มาตรา 165 ในเวลาตั้งแต่ศาลมีคำสั่ง
พิทักษ์ทรัพย์ จนถึงเวลาที่พ้นจากการ
ล้มละลาย ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่ง
อย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสอง
ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(1) รับสินเชื่อกจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่
สองพันบาทขึ้นไป โดยมีได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบ
ว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์ หรือล้มละลาย

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542

มาตรา 35 ประกาศคดีล้มละลาย ที่ศาลมีคำสั่ง
พิพากษาให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลล้มละลายธรรมดาเป็น
บุคคลล้มละลาย และหนี้อันเป็นมูลเหตุที่ฟ้องล้มละลาย
ที่ไม่มีลักษณะเป็นการทุจริตให้ลูกหนี้พ้นจากการเป็นบุคคล
ล้มละลาย เมื่อครบสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิพากษา
ให้เป็นบุคคลล้มละลาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา 76
และมาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483
มาบังคับใช้

มาตรา 76 เมื่อศาลมีคำสั่งปลดจากการ
ล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา และใน
หนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา 78 การที่ศาลได้มีคำสั่งปลดจากการล้มละลายนั้น ไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับบุคคลล้มละลาย หรือผู้รับผิดชอบกับบุคคลล้มละลาย หรือค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกัน ของบุคคลผู้ล้มละลายหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ

ข้อสังเกต ความในมาตรา 78 นั้น ใช้ได้กับ
เจ้าหน้าที่ของบุคคลผู้ล้มละลายได้ใช้สิทธิของ
เจ้าหน้าที่ในการขอรับชำระหนี้ ตามมาตรา 91 ไว้
แล้วเท่านั้น

สมาชิกที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
ในคดีล้มละลาย ไม่มีสิทธิกู้เงิน
ถอนเงินฝาก ชำระหนี้ให้สหกรณ์

สมาชิกที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วมากู้
เงินจากสหกรณ์ โดยไม่แจ้งว่าตนได้ถูกศาลสั่ง
พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเป็นความผิดทางอาญา
ฐานฉ้อโกง

มาตรา 341

ผู้ใดโดยทุจริตหลอกลวงผู้อื่นด้วยการ
แสดงข้อความอันเท็จ หรือปกปิดข้อความจริง
ซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงตั้ง
ว่านั้น ไปได้ซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง
หรือบุคคลที่สาม

มาตรา 341 (ต่อ)

หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่
สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้น
กระทำความผิดฐานฉ้อโกงต้องระวางโทษ

.....

ความผิดฐานฉ้อโกง (มาตรา 341)

- ✔ มีเจตนาหลอกลวงผู้อื่น
- ✔ แสดงข้อความอันเป็นเท็จ
- ✔ ปกปิดข้อความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้ง
- ✔ ได้ทรัพย์สินไปจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม
- ✔ ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม.....
- ✔ ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ์

คำพิพากษาฎีกาที่ 1014/2505

โจทก์จะให้เงินกู้ถ้าจำเลยมีหลักฐานมา
ประกัน จำเลยพูด...อ้างว่าตนมีเงินฝากไว้
กับธนาคารแล้วควักเอาเช็คออกมาเซ็นชื่อให้
ความจริงจำเลยไม่มีเงิน เช็คเป็นของคนอื่น
ที่ปิดบัญชีแล้วโจทก์หลงเชื่อให้กู้เงินไป
จำเลยมีความผิดฐานฉ้อโกง

คำพิพากษาศฎีกาที่ 2239/2552

ใช้เอกสารใบทะเบียนรถยนต์ สำเนา
ทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชนหลุดดวง
โดยแสดงเป็นผู้มีชื่อในบัตรประชาชน
ขายรถยนต์ให้แก่ผู้เสียหาย เป็นการใช้อเอกสาร
ปลอม นื้อโกงโดยหลุดดวงว่าเป็นคนอื่น
เป็นความผิดมาตรา 268 , 341 , 342

คำพิพากษาศฎีกาที่ 2510/2525

หัวหน้าแชร์หลอกหลวงโจทก์ว่า น. ลูกวง
แชร์จะขายแชร์ ซึ่งความจริง น. ไม่ได้ขายให้
ผู้ใด โจทก์ได้รับซื้อไว้ จำเลยได้เงินไปดังนี้
จำเลยมีความผิดตามมาตรา 341

จบคำบรรยาย

สวัสดีครับ